

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/1015-

Dato
14. mars 2025

Spørsmål nr.1518 til skriftlig besvarelse

Jeg viser til brev av 7. mars 2025 fra Stortingets president vedlagt følgende spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe:
Kan statsråden gjøre greie for utvikling i døgnplassar for palliasjon sidan Stortingsmelding nr 24/2020 blei vedtatt av Stortinget, fordelt på alle helseregionar, og vil statsråden sikre at døgnplassar ved Harstad sykehus ikkje blir lagt ned?

Begrunnelse:

Viser til vedtak i UNN HF om å avvikle lindrande eining ved Harstad sykehus og meiner at det er eit overordna politisk ansvar å hindre at døgnplassar innan palliasjon på offentlege sjukehus vert bygd ned av kortsiktige økonomiske omsyn.

Svar:

Jeg kan forsikre om at regjeringen vil fortsette å arbeide for å sikre god lindrende behandling og omsorg for alle når livet går mot slutten. Alvorlig syke og døende mennesker skal få god oppfølging i helse- og omsorgstjenestene. Lindrende behandling og omsorg er en del av det lovpålagte ansvaret til både sykehusene og kommunene, og for meg og regjeringen er det viktig å sikre et likeverdig tilbud i hele landet. Vi vil først legge vekt på breddekompetanse i palliasjon. Deretter kan dette inngå i en høyspesialisert spisskompetanse i palliasjon. Mangel på fagfolk er den største utfordringen helse- og omsorgstjenestene står overfor. Da må vi sørge for at fagfolkene vi har tilgjengelig og har kompetansen som kan ivareta befolkningens behov i størst mulig grad.

For å få en oversikt over utviklingen i døgnplasser for palliasjon siden stortingsmelding nr. 24 (2019-2020) ble lagt fram, har jeg bedt om en oversikt fra de regionale helseforetakene over utvikling av palliative senger fra 2020 og fram til i dag:

Helse Sør-Øst

Helse Sør-Øst RHF har innhentet informasjon fra helseforetakene og fra Lovisenberg Diakonale Sykehus og Diakonhjemmets sykehus.

Utvikling i antall palliative senger i Helse Sør-Øst:

	2020 barn	2024 barn	2020 voksne	2024 voksne
Antall palliative senger	2	2	76	79

Ifølge Helse Sør-Øst RHF er det kun Vestre Viken HF og Sykehuset i Vestfold HF som har egen palliativ seng for barn. I øvrige helseforetak har barn og unge med behov for palliasjon opphold i ordinære sengeposter, og bistand fra palliative team med spesialkompetanse. Barne- og ungdomsklinikken ved Oslo universitetssykehus HF har barnepalliasjon som satsingsområde med flere dedikerte ansatte/ressursteam. Disse driver med palliasjon fleksibelt på alle sengeposter, ikke minst på klinikkens Avanserte Hjemmesykehus. Sykehuset i Vestfold HF har eget familierom for barn og familie som har behov for hospitalisering i perioder ved livets slutt.

Helse Sør-Øst RHF opplyser videre at Sykehuset Innlandet HF og Diakonhjemmets Sykehus ikke har egne palliative senger. Her gis pasientene tilbud i øvrige avdelinger. Samtlige helseforetak/sykehus har personell med kompetanse innen palliasjon. Personellet nyttes til inneliggende pasienter i sykehuset etter behov. Helseforetak/sykehus som har palliative senger, svarer også at det er fleksibilitet mellom palliative senger og vanlige senger i sengepostene, slik at antallet palliative senger kan utvides ved behov.

Helse Vest

Helse Vest RHF rapporterer at det i helseforetakene i dag er 16 faste døgnplassar for palliasjon og at dette er en økning siden 2020. Dette tallet gjelder egne plasser for palliasjon. Palliative pasienter blir i tillegg til plassene som er gitt tall på her, ivare tatt på sengeposter ut fra problemstilling for innleggelse. Helse Vest RHF understreker at det er viktig å ha tilgang på egne plasser for palliasjon, men at tallet på egne senger for dette, ikke nødvendigvis er et godt mål på hele tilbudet. Helse Vest RHF opplyser at i tråd med moderne anbefalinger for palliasjon gis det lindrende behandling også på ulike avdelinger der pasienten allerede er innlagt, og/ eller hjemme, i samarbeid med primærhelsetjenesten. Ifølge Helse Vest RHF er en viktig og stor del av tilbudet for palliative pasienter lindrende behandling i den kommunale tjenesten og hjemme, ofte i et samarbeid mellom spesialist- og primærhelsetjenesten.

Helse Vest viser til følgende fordeling av egne døgnplasser (senger for palliasjon i regionen per 2025:

Helse Bergen har ti døgnplasser i 2025. Helse Vest RHF opplyser at Helse Bergen overtok driften av sengeposten ved Sunniva senter, Haraldsplass fra mars 2022, og at de i perioden mars til mai 2022 drev sengeposten ved Haraldsplass Diakonale Senter med fem senger. Disse sengene ble ikke erstattet da de ble flyttet til Helse Bergen. I perioden juni 2022 til

januar 2023, var kapasitet i Helse Bergen fire senger, fra januar 2023 til oktober 2023 var kapasitet fem senger. Siden det ble flyttet inn i nye lokaler i Glasblokkene i slutten av oktober 2023 har tallet vært ti senger.

Helse Stavanger har fire døgnplasser hittil i 2025. Disse plassene er etablert etter 2022 og det planlegges for en femte plass i nytt sykehusbygg fra 2025.

Helse Førde har to døgnplasser i 2025. Antall plasser er redusert fra tre til to i forbindelse med flytting til nybygg, Livabygget, i 2024. Etter et halvt år vurderer helseforetaket dette som et tilstrekkelig antall.

Helse Fonna har ingen egne døgnplasser i 2025. Det blir etablert egne plasser for palliasjon som en del av kreftavdelingen nybygg/ byggetrinn 2 ved Haugesund sjukehus.

Helse Midt-Norge

Oversikt over palliative senger ved helseforetakene i Helse Midt-Norge i 2020 og i 2025 (i dag):

	2020	2025
Helse Møre og Romsdal	9	12
St. Olavs hospital	29 (35)*	32 (38)*
Helse Nord-Trøndelag	Ingen dedikerte	Ingen dedikerte
Totalt Helse Midt-Norge	38 (44)*	44 (50)*

*8 senger er palliative senger i kommunalt helsehus for pasienter som ikke er registrert ferdigbehandlet ved St. Olavs hospital.

Helse Nord

I Helse Nord er det kun Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN) som har hatt dedikerte senger for palliasjon i denne perioden.

2020: 4 senger ved medisinsk avdeling UNN Harstad

2021: 3 senger ved medisinsk avdeling UNN Harstad

2022: 3 senger ved medisinsk avdeling UNN Harstad

2023: 3 senger ved medisinsk avdeling UNN Harstad

2024: 2 senger ved kreftavdelingen UNN Tromsø + 3 senger ved medisinsk avdeling UNN Harstad

2025: 2 senger ved kreftavdelingen UNN Tromsø + 3 senger ved medisinsk avdeling UNN Harstad. *Døgnplassene i Harstad vil omorganiseres til team fra sommeren 2025.*

Helse Nord RHF opplyser at de to døgnplassene som ble etablert ved kreftavdelingen i Tromsø i 2024 har regionsfunksjon. Kreftavdelingen i Tromsø har etter søknad blitt godkjent som utdanningssted for leger som vil oppnå kompetanseområdet i palliasjon. Ved sengeenheten i Harstad har det ikke foregått slik spesialistutdanning.

Ifølge Helse Nord RHF skjer omorganiseringen i Harstad etter en prosess i omstillingsprogrammet «Vi fornyer UNN» med begrunnelsen at et palliativt dagtilbud er bedre

tilpasset opptaksområdet for UNN Harstad enn en sengeenhet med døgndrift. Dette kan gjøre at den spesialiserte kompetansen kan komme flere pasienter til nytte når arbeidsmåten endres. Endring av tilbudet fra sengeenhet til team er også en tilpasning til hva som finnes ved de fleste sammenlignbare sykehus i regionen. Helse Nord RHF opplyser at det fortsatt vil være mulig å legge inn pasienter med komplekse behov i medisinsk eller kirurgisk sengepost for utredning og behandling med støtte fra spesialisert kompetanse i lindrende team.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvar for lindrende behandling og omsorg og som må vurdere hvordan de samlede ressursene best mulig kan benyttes. Jeg forutsetter at de regionale helseforetakene sørger for å ha personell med tilstrekkelig kompetanse innen palliasjon og organiserer det palliative tilbudet slik at det i størst mulig grad ivaretar befolkningens behov.

Med hilsen

Jan Christian Vestre